

Gartneriets praksis i forhold til den pædagogiske læreplan:

Barnesyn

Vi arbejder - som noget nyt - med **tidsbegrebet** som understøttende pædagogisk praksis. Tid er en meget vigtig faktor i barnesynet, da det kan være bestemmende for, om vi ser barnets hensigter, hvordan vi ser barnet og ikke mindst hvordan vi handler på dette. Som fagpersoner i en pædagogisk hverdag, har vi selv en afgørende beslutning om, hvordan vi vil bruge vores tid med børnene. Vi skal være bevidste om at tage os tiden til nærvær, så tiden ikke "tager os". **Vi har ikke travlt.**

I praksis kan det eksempelvis have betydning for børnenes oplevelse af at være i garderoben. Nogle vuggestuebørn har behov for ro i processen med at arbejde med at blive selvhjulpne – de kan tage tøj på inde på stuen sammen med nogle få andre børn og en voksen, der kan være nærværende i sin guidning af barnet undervejs. For de små børnehavebørn kan det handle om at den voksne tager tøjet på sammen med børnene og taler om rækkefølge og hvorfor varmt tøj er vigtigt.

Et andet eksempel er tid og ro til at "gøre ting færdige". Vi læser bogen færdig sammen med de få børn, selvom der er ved at blive gjort klar til samling. Eller en voksenpositionering, der giver børnene plads til at bestemme, hvornår de er klar til at spise eftermiddagsfrugt. Fx hos de kommende skolebørn er der en voksen, der fordyber sig i en aktivitet barnet kan vælge til; en anden voksen, der sidder ved frugtbordet og hygger med børnene, når de kommer og spiser. Børnene kan blive kort eller lang tid. Det kan være de skal tilbage til en leg? En tredje voksen er flyver og er behjælpelig med praktiske ting og sørger for at alle børn får tilbudt mad og drikke.

Dannelse, børneperspektiv og læring

Vi er observante og sporsamlere på børnenes leg, interesser, umiddelbare optagethed af lege og emner samt børnegruppens udfordringer. Sporene bliver uddybet og undersøgt sammen med børnene til de bliver konkrete og aktiverbare i forskellige former, som undersøgelser på nettet, krea med forskellige materialer, udformning/ændring af lege- og læringsmiljøer, aktiviteter, at kunne mærke sig selv i situationen fx sammen med andre, osv. Selvfølgelig ud fra aldersformåen. Dvs vi følger børnenes "bevægelser" i interesser og udvikling.

Læring sker jo alle døgnets 24 timer gennem krop, sanser, kommunikation og nysgerrighed. Derfor bliver alt samvær, organisering og respekt for barnet betydende for barnets udvikling og læring.

Børnene bliver på denne måde meningsgivende og demokratiske medaktører på, hvilke aktiviteter og temaer vi fordyber os i. Heraf bliver legemiljøerne også formet. Se nedenstående.

Leg og læringsmiljøer, børnefællesskaber og børn i udsatte positioner

Leg er grundlæggende for børns sociale og personlige læring og udvikling. Legen skal have plads og tid – den tåler ikke mange afbrydelser. Vores legemiljøer er dannet på baggrund af det vi ved, legen lærer børn. Miljøerne er selvfølgelig også alderssvarende.

De små børnegrupper giver ro og fine muligheder for at udvikle børnefællesskaber på mange forskellige måder. Opdeling i mindre grupper, fx når vi spiser giver plads til dialog mellem børnene og dermed bedre kendskab til hinanden.

Lege/læringsmiljøerne skal være rummelige nok til at alle børn kan deltage og føle sig værdifulde. Dette gælder også børn, der er i udsatte positioner af forskellige grunde. De skal opleve sig som del af det store fællesskab som gruppen og huset samt de små fællesskaber med enkelte børn i leg eller små aktiviteter. Det

er en bevidst pædagogisk tilgang, der sikres ved aktivt at deltage som beskrevet i oven- og nedenstående. Vi skaber også aktiviteter med få bestemte børn, som vi gerne vil give noget særligt sammen eller små spisegrupper, så børnene får set hinanden som en samværsmulighed.

Vores faste fysiske indendørs legemiljøer er pt temmelig "skrabe" grundet Corona. Der er de mest "nødvendige" ting til leg. Dette åbner dog for en ny kreativ tankegang hos børnene, hvor de selv tilfører andre, nye og fantasifulde elementer til legen.

Eksempler på faste legemiljøer er køkken, bil/togbane, dukkekrog, Lego/Duplo, ridderborg. De fungerer som små stier vi lægger til børnene. De skaber mulighed for god rolleleg i minigrupper. Den voksne understøtter den gode leg ved at rammesætte og guide, ved fx at lære børnene at bruge sproget til at forhandle og konflikthåndtere, hjælpe med rekvisitter eller forslag til legen, så alle børn får lige muligheder for deltagelse og læring. Ind i mellem deltager den voksne også i legen som konkret hjælper og rollemodel. Nogle lege- og læringsmiljøer ret stationære, da de er evigt interessante for netop den børnegrupperes udvikling. Det kan handle om eksempelvis en dukkekrog, der giver gode muligheder for at øve rollelegens mange facetter. Her har vi så fx til de små børnehavebørn kreeret temakasser, som vi kan byde ind med efter børnenes interesser fx lægeudstyr eller bagning, politi og brandmænd etc.

Små skiftende legemiljøer bliver dannet og opløst på baggrund af børnenes interesser og behov. Det kan fx være en købmandsbutik, en vulkan vi har skabt sammen eller ting, der står fremme til fri afbenyttelse.

I Drivhusets børnehaveafdeling er de 2 børnegrupper i Udegruppe 14 dage på skift. Det betyder, at de er ude heldags på legepladsen og på ture. Udelegen får derfor en betydelig plads i børnenes hverdag. Her er der ikke så meget fysisk legetøj. Legene bliver meget selvorganiserede, kreative og børnene får brugt fantasien. Tingene de finder bliver multifunktionelle. Legen bliver meget mere kropslig, nysgerrig og eksperimenterende. Vi ser også at en del børn har forskellige roller, når de er ude og inde, hvilket styrker børnefællesskaberne.

Læreplanstemaer

De seks læreplanstemaer står på det ovenstående pædagogiske grundlag og vikler sig ud og ind i vores daglige arbejde hen over hele dagen, både via børnenes nysgerrighed og i større temaer, som vi beslutter at arbejde med. Vi arbejder med en del af temaerne samtidigt, da de ikke skal forstås isoleret, men i en meningsfuld sammenhæng. Se mere om opsamling af børnenes spor og det pædagogiske arbejde på hjemmesiden.

Overgange og sammenhænge

Når barnet starter i vuggestue, børnehave, HFO og skole, så oplever det en kontekst- og miljøændring. Den overgang har en grundlæggende betydning for barnets trivsel og vi har i samarbejde med forældre. Vi gør derfor en stor indsats for at barnet – og forældre - også her føle sig tryk med en tilpasset indkøring i vuggestuen, overlevering fra vuggestue til børnehave og samme fra børnehave til skole. Vi har et tæt samarbejde med vores distriktskole. Vi inviterer til forældremøde hvert halve år, når man skal starte i børnehave, så forældrene får indblik i dét at have barn i børnehaven. Vores forældremøde for de kommende skolebørn er målrettet forberedelsen til skole- og HFOstart.

Personlig udvikling sker jo gennem hele livet. Et godt selvværd og livsduelighed er grundlæggende for hvordan vi lever vores liv og fremtid. Derfor er den personlige udvikling ALTID i fokus. Vi understøtter

børnenes nysgerrighed, lyst til at lære, at tillade sig selv fordybelse, at være vedholdende, gå på mod og turde prøve nye oplevelser. Vi anerkender børnenes egne følelser og grænser samt grænser og empati overfor andre. De voksne skaber trygge rammer – både fysisk og mentalt - for at børnene får mulighed for, at afprøve nye ting fx at gynge højt eller cykle, være undersøgende på myrer sammen såvel konkret som digitalt. De voksne hjælper med at italesætte følelser og hvordan man løser en konflikt, giver barnet oplevelse af at det er ok, som det er og giver plads til at kunne fordybe sig.....dvs alt det I har læst ovenstående.

Det sidste år har vi dog også særligt fokus på udviklingsområder, der er hjælpsomme for barnet, når der er færre voksne. Bl.a. omhandler forældremødet på stuen med de kommende skolebørn det pædagogiske læringsmiljø børnenes sidste år i bh samt dialog om hvad man som forældre skal tænke over og øve med børnene af praktiske færdigheder er gode at kunne, når der pludselig er 1 voksen til 24 børn og som man også kan øve hjemme: selvhjulpethed, fx klare sig selv på toilettet, overblik over egen garderobe, selv kunne mestre al påklædning, tænke over hvor servicerende man er. Dette øver vi selvfølgelig også i børnehaven.

Det skoleforberedende arbejde handler ikke om at give børnene mange faglige færdigheder, men har i højere grad fokus på nedenstående kompetencer. I børnehaven øver vi især kompetencer, der er vigtige at have i et børnefællesskab: at have positive forventninger til og kunne indgå positivt og empatisk i sociale fællesskaber, tage initiativ til at indgå i relationer, vente på tur, turde give sin mening til kende. Dette øves med børnene fx ved at de deltager aktivt i samlinger og frokost/oprydning, spiller spil, hjælpe med børnenes dialog i rollelege eller konflikter, arbejde med læseleg, tage på ture .....

Vi introducerer og skaber nysgerrighed overfor bogstaver tal, mønstre, former ved at italesætte alt dette, når det er relevant i almindelig dialog og aktivitet fx i dagligdagens rutiner som at tælle tallerkner, hvilken farve børnenes tøj er etc.

Forældresamarbejde

Vores forældresamarbejde har fokus på at styrke barnets trivsel, læring, udvikling og dannelse. Det gør vi på flere områder.

- Det formaliserede overordnede samarbejde i Områdebestyrelse.
- Det lokale samarbejde i Dagtilbudsrådet og forældremøder.
- Vores fælles arrangementer som Sommerfest, Bedste-gæstedag, Lucia.
- Vores halvårslige intromøder om overgang til børnehaven.
- Forældresamtaler årligt om barnets trivsel og udvikling samt generel eller individuel vejledning efter behov.
- Forældresamtaler sammen med fagpersoner som logopæd, psykolog m.fl.
- Almindelig garderober snak om barnets og familiens dagligdag.
- Brug af Aula som kommunikationsplatform.